

Sakshandsamar: Øyvind Flatebø

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
126/20	Formannskapet	26.10.2020
147/20	Kommunestyret	16.11.2020

Kommunal garanti for lån Torvastad idrettslag oppgradering av kunstgressbane

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre garanterer ved selvskyldnerkausjon for lån opptil kr. 3 100 000 til Torvastad idrettslag. Formålet med lånet er rehabilitering av fullskala kunstgressbane.

Garantien gjelder fra vedtaksdato og opphører etter 12 år. Det tillates inntil 5 års avdragsfrihet.

Garantien gjelder for lånets hovedstol kr. 3 100 000 + inntil 10 % til dekning av påløpte renter og omkostninger.

Garantien nedtrappes i takt med nedbetalingsplan for lånet og nedtrappes i takt med utbetaling av tilskudd fra kommune, spillemidler og merverdikompensasjon/refusjon til formålet.

Garantien skal ikke være gjenstand for godkjenning av departementet jf. Kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum.

Garantien er ugyldig hvis mottakeren av garantien forstår eller burde ha forstått at garantien er i strid med kommuneloven § 14-19 første ledd første punktum.

Formannskapet 26.10.2020:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

FSK- 126/20 Vedtak:

Rådmannens forslag til vedtak:

Karmøy kommunestyre garanterer ved selvskyldnerkausjon for lån opptil kr. 3 100 000 til Torvastad idrettslag. Formålet med lånet er rehabilitering av fullskala kunstgressbane.

Garantien gjelder fra vedtaksdato og opphører etter 12 år. Det tillates inntil 5 års avdragsfrihet.

Garantien gjelder for lånets hovedstol kr. 3 100 000 + inntil 10 % til dekning av påløpte renter og omkostninger.

Garantien nedtrappes i takt med nedbetalingsplan for lånet og nedtrappes i takt med utbetaling av tilskudd fra kommune, spillemidler og merverdikompensasjon/refusjon til formålet.

Garantien skal ikke være gjenstand for godkjenning av departementet jf. Kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum.

Garantien er ugyldig hvis mottakeren av garantien forstår eller burde ha forstått at garantien er i strid med kommuneloven § 14-19 første ledd første punktum.

Kommunestyret 16.11.2020:

Behandling:

Siv Storesund (AP) redegjorde for sin habilitet ettersom hun sitter i styret til Torvastad idrettslag, og ba om å få sin habilitet vurdert av kommunestyret.

Storesund (AP) fratrådte.

Storesund (AP) ble enstemmig erklært inhabil etter fvl § 6 (2).

44 representanter til stede.

Votering:

Innstillingen fra rådmannen fikk 39 stemmer, og vant frem mot 5 stemmer mot (MDG 2, SP 1, SV 2).

Storesund (AP) tilstrådte. 45 representanter før behandling av sak 148/20.

KST- 147/20 Vedtak:

Karmøy kommunestyre garanterer ved selvskyldnerkausjon for lån opptil kr. 3 100 000 til Torvastad idrettslag. Formålet med lånet er rehabilitering av fullskala kunstgressbane.

Garantien gjelder fra vedtaksdato og opphører etter 12 år. Det tillates inntil 5 års avdragsfrihet.

Garantien gjelder for lånets hovedstol kr. 3 100 000 + inntil 10 % til dekning av påløpte renter og omkostninger.

Garantien nedtrappes i takt med nedbetalingsplan for lånet og nedtrappes i takt med utbetaling av tilskudd fra kommune, spillemidler og merverdikompensasjon/refusjon til formålet.

Garantien skal ikke være gjenstand for godkjenning av departementet jf. Kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum.

Garantien er ugyldig hvis mottakeren av garantien forstår eller burde ha forstått at garantien er i strid med kommuneloven § 14-19 første ledd første punktum.

Saksutredning

Sammendrag

Torvastad idrettslag har fremmet søknad om kommunal garanti for lån i forbindelse med

oppgradering/rehabilitering av kunstgressbane. Søknaden er behandlet i tråd med «retningslinjer for kommunale garantier til anlegg for idrett og fysisk aktivitet» vedtatt av kommunestyret den 25.03.2019 og etter kommunelovens § 14-19 om garantier.

Torvastad idrettslag (TIL) er et godt drevet fleridrettslag. Idrettslaget har aktiviteter innen fotball, volleyball, friidrett, innebandy og orientering i tillegg til idrettsskole for de yngste.

Idrettslaget har positiv medlemsutvikling og hadde ved sist rapportering 733 medlemmer.

TIL har sitt idrettsanlegg på Håland på Torvastad. Idrettsanlegget består av to naturgress fotballbaner, kunstgressbaner, friidrettsbane og tennisbane i tillegg til ulike nærmiljøanlegg. Det er klubbens fullskala kunstgressbane som skal rehabiliteres. Sentral i anlegget ligger et modernisert klubbhus.

Inneaktivitetene foregår i all hovedsak i Torvastad arena. Idrettslaget er hovedaksjonær i selskapet som eier hallen.

Kostnadsrammen for rehabiliteringen er estimert til kr. 3 100 000 (inkl. mva.). Prosjektet er ført opp på 49 plass i Karmøy kommunes handlingsplan for idrett og fysisk aktivitet. Listen er lang så det vil ta mange år før tilskudd(ene) utbetales.

Finansieringsplanen er basert på lån, kommunalstøtte/spillemidler og merverdikompensasjon/refusjon, som må mellomfinansieres med lån med løpetid på inntil 12 år. Restgjeld når stipulert tilskudd og refusjoner er mottatt er beregnet til kr. 480 000.

Totalt lånebehov oppgis til kr. 3 100 000. Banken stiller som forutsetning for å gi lån til beste tilgjengelig vilkår at kommunen stiller selvskyldnergaranti på lånebeløpet.

Fakta/saksopplysninger:

Kunstgressbanen på Torvastad ble etablert i 2004. Det kan søkes om rehabilitering av kunststoffdekke dersom tilstandsrapport anbefaler dette etter 10 år. Utarbeidet tilstandsrapport fra Norges fotballforbund anbefaler rehabilitering.

TIL har en stor fotballavdeling med lag fra de yngste til fotball på seniornivå. Idrettslaget trenger å oppgradere sine trenings- og kampfasiliteter for å opprettholde og utvikle aktiviteten. Rehabilitering av kunstgress er et tilskuddsberettiget element etter spillemiddelbestemmelsene.

Behov for rehabilitering er allerede vurdert av kommunestyret og anlegget er tatt med i gjeldene kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet. Sist vedtatt av kommunestyret 25.11.2019.

Planene krever ikke byggegodkjenning da dette kun er en rehabilitering av eksisterende anlegg.

Det er levert spillemiddelsøknad for prosjekt i 2020. Søknaden er godkjent og politisk behandlet av Rogaland fylkeskommune. På bakgrunn av tilgjengelig midler og prosjektets plassering langt nede på kommunal prioriteringsliste er det ikke tildelt midler i år.

Kostnadsoverslag:

Pris banedekke ferdig installert	kr. 2 500 000
Fjerning og deponering	kr. 350 000
Miljøtiltak	kr. 100 000
Justering og utskifting masse	kr. 150 000
Totalt inkludert mva.	kr. 3 100 000

Finansieringsplan:

Spillemidler	kr. 1 000 000
Kommunalt tilskudd	kr. 1 000 000
Mva. kompensasjon	kr. 620 000
Langsiktig lånebehov	kr. 480 000
Totalt	kr. 3 100 000

Prosjektet er berettiget til å motta kr. 1 mill. i spillemidler og kr. 1 mill. i kommunalt investeringsstilskudd til idrettsanlegg etter dagens regelverk. Totalt kr. 2 millioner. TIL har således lagt til grunn tilskudd i tråd med vanlig praksis i finansieringsplanen. Mva. refusjons/kompensasjon har de siste årene gitt full tilbakebetaling.

Idrettslaget anslår at kommunalt tilskudd og spillemidler kan komme etter 8-10 år. Det er vanskelig å forutsi når anlegget kan få spillemidler/kommunalt tilskudd da tilgjengelig beløp og søknadsmengden vil være uklart så langt inn i fremtiden. Sett i et historisk perspektiv må anslaget vurderes som realistisk.

Mva. refusjons/kompensasjon vil komme seinest et år etter at anlegget er ferdigstilt.

Søker har fått et lånetilsagn på lån med løpetid inntil 17 år. Vedtak om garantistillelse kan ikke overstige investeringsobjektets levetid. Anslått levertid for et kunstgressdekke er 10-15 år. Søker er innestått med at garantitiden på den bakgrunn settes til 12 år. I den forbindelse har det vært dialog med klubben. Dette vil ikke medføre utfordringer for klubben.

Innhentede og revisorgodkjente regnskaper for TIL de siste årene viser en klubb i positiv økonomisk utvikling med økonomisk styring og tilfredsstillende balanse.

Ved å kjøre en regnskapskontroll og nøkkeltallsberegninger får vi følgende oversikt for de tre siste regnskapsårene:

REGNSKAPSKONTROLL				Kommentar
Kontrollert bedrift: Torvastad IL				Nøkkeltallene nedenfor viser at klubben har gått fra relativt svak økonomi i 2017 til solid økonomi i 2019.
	2019	2018	2017	
Sum anleggsmidler	1 799 917	5 013 803	8 093 981	positive tall er verdier av anleggsmidler
Sum likvider (kasse, bank)	2 904 159	2 348 498	1 961 434	positive tall er penger i bank m.v.
Sum omløpsmidler	3 334 181	2 898 206	2 532 347	positive tall er disponible midler
Sum eiendeler (totalkapital)	5 134 098	7 912 009	10 626 328	positive tall er positiv verdi
Sum egenkapital (EK)	4 638 648	5 752 514	4 625 537	positive tall er positiv egenkapital
Kortsiktig gjeld	495 450	2 159 494	5 689 414	positive tall er gjeld
Langsiktig gjeld (inkl pensjonsforpliktelse)	-	-	311 377	positive tall er gjeld
Sum gjeld	495 450	2 159 494	6 000 791	positive tall er gjeld
Sum driftsinntekter	3 617 133	3 399 781	3 543 180	positive tall er inntekter
Renteutgifter (inkl andre finansutgifter)	31 767	125 933	113 755	positive tall er utgifter
Netto driftsresultat etter finans og ekstraord	213 155	152 426	43 026	positive tall er overskudd
Ovennevnte tall gir følgende nøkkeltall for bedriften:				
Egenkapitalprosent Sum egenkapital x 100 / sum eiendeler	● 90,3	● 72,7	● 43,5	Denne bør være høyere enn 20 % og viser hvor mye av verdiene som er finansiert med egne midler.
Gjeldsgrad Sum gjeld / sum egenkapital	● 0,1	● 0,4	● 1,3	Bør være mindre enn 5 og større enn 0. Viser hvor mye gjeld vi har i forhold til egenkapital.
Rentedekningsgrad (Renteutgifter + netto driftsresultat) / renteutgifter	● 7,7	● 2,2	● 1,4	Bør være høyest mulig over 1,0. Viser om resultatet er sårbart overfor rentesvingninger.
Finansieringsgrad 1 Anleggsmidler / (langsiktig gjeld + egenkapital)	● 0,4	● 0,9	● 1,6	Bør være mindre enn 1,0 og større enn 0. Viser om anleggsmidler er finansiert med EK og langsiktig gjeld.
Finansieringsgrad 2 Omløpsmidler / kortsiktig gjeld	● 6,7	● 1,3	● 0,4	Bør være over 1,0 - helst over 2,0. Viser om firmaet innen rimelig tid har midler til å dekke kortsiktig gjeld.
Likviditetsgrad 3 Sum likvider / kortsiktig gjeld	● 5,9	● 1,1	● 0,3	Bør være over 1,0. Viser om firmaet har likvide midler til å dekke kortsiktig gjeld.
Driftsresultat i % av driftsinntekter (Netto driftsresultat x 100 / sum driftsinntekter)	● 5,9	● 4,5	● 1,2	Bør være høyest mulig over 3,0 %. Viser om resultatet er bra sett i forhold til driftsinntektene.

Med kun grønne kuler siste år viser regnskapene gode nøkkeltall.

Konklusjon er at regnskapskontrollen for årene 2017 – 2019 viser at det er en sunn økonomi i positiv utvikling.

TIL har ingen per dags dato ingen langsiktig gjeld. Balansen ved inngangen av året viste at idrettslaget hadde over kr. 2,9 millioner inntestående på ulike bankkonti.

Idrettslaget har ikke utarbeidet eget budsjett for hvordan renter og avdrag skal betjenes. Men siste års overskudd viser at idrettslaget har likvide midler tilgjengelig til å betjene et lån. Det kan også vises til at idrettslaget tidligere har hatt betydelige lån. Regnskapsanalysen viser at fra 2017 til 2019 ble gjelden redusert fra kr. 6 millioner til under kr. 0,5 millioner. Positive regnskapstall i perioden viser at idrettslaget har evne til å betjene renter og avdrag. Gjeldsbelastningen med et nytt låneopptak vil ikke være større enn det idrettslaget har betjent de siste årene.

For nærmere opplysninger vises det til vedlagt søknad med vedlegg fra TIL.

Miljøtiltak

Tidligere behandlinger av saker om kommunal garanti for lån til rehabilitering eller bygging av kunstgressbaner har vist at den politiske debatten har tatt opp i seg de miljømessige sidene ved kunstgressbaner. Tar derfor med noen opplysninger om dette. Det finnes i dag ingen lov- eller forskriftsregulering som direkte regulerer bruk og utslipp av plastholdig løst fyllmateriale fra idrettsbaner. Miljødirektoratet har utarbeidet et forslag til forskrift som ble oversendt Klima- og miljødepartementet 01.07.2020. Departementet fastsetter endelig forskrift. Det er ikke klart når forskriften vil foreligge.

Forslaget til forskrift legger ikke opp til et forbud mot kunstgressbaner. Ei heller forbud mot innfyll av gummigranulat. Det fremgår av forslaget som er oversendt departementet at strategien er å hindre «granulatflukt» fra banene. Det finnes flere ulike alternativer til gummigranulat. Miljødirektoratet viser i sitt høringsnotat at det er stor interesse for utvikling av miljøvennlige og kostnadseffektive alternativer til gummigranulat med gode bruksegenskaper. Foreløpig har ikke testing av alternativer vist seg å gi gode nok resultater, i forhold til den idrettslige funksjonen.

TIL har hatt en arbeidsgruppe som har vurdert alternativene. Blant annet har de foretatt befaringspåkann på anlegg med ulik innfyll og har konkludert med at organisk innfyll ikke etterkommer de spesifikasjonene de ønsker. Det legges derfor et tradisjonelt kunstgress med gummigranulat innfyll.

Forslaget til forskrift for baner med gummigranulatinnfyll inneholder blant annet krav om:

- en fysisk barriere rundt banen
- håndtering av drenerings- og overvann
- tiltak for å hindre spredning fra brukere av banen
- avfallshåndtering/ombruk

Idrettslaget har, på tross av at forskriften ikke er vedtatt, tatt høyde for dette i sine planer:

- Det etableres en fysisk barriere på minimum 20 cm rundt hele banen for å hindre granulatflukt.
- Det etableres filtre for å hindre at granulat følger med drenerings- og overvann
- Det etableres to sluser med rister hvor trafikk inn og ut av banen skal foregå. Banen er allerede inngjerdet.
- Leverandør av nytt dekke tar det utslitte dekket i retur og sørger for forsvarlig behandling.

Vurdering

Det er viktig for alle idrettslag å ha anlegg som fungerer og er hensiktsmessige i forhold til den aktiviteten de driver. Det er helt nødvendig for å beholde og rekruttere medlemmer. En fungerende

kunstgressbane er helt avgjørende for fotballaktiviteten i klubben. Det er derfor forståelig at Torvastad IL ønsker å oppta lån for å gjennomføre rehabilitering av kunstgressbanen. De vil kunne få lån uten kommunal garanti, men kommunal garanti vil gi vesentlig bedre betingelser (renten reduseres fra 3 % til 1,8 % med kommunalt garanti) og dermed bedre økonomi for idrettslaget. Midler som kan brukes på skape verdifull aktivitet.

TIL har de siste årene gjennomført en stor utbygging av anlegget. Idrettslaget har gjennom hele denne perioden vist god evne til å betjene de ekstra kostnadene låneopptak har medført. Regnskapet viser at idrettslaget har økonomi til opptak av lån uten å gjennomføre ekstraordinære tiltak.

Idrettslaget har betydelige tilskudd i vente til tiltaket. Når «sikre» tilskudd og mva. refusjon/kompensasjon er utbetalte viser tallene en lav restgjeld. Låneopptaket medfører derfor ikke noe stort press på klubbens økonomi. Dette gjør at klubben har handlingsrom til å gjennomføre tiltak dersom utforutsatte forhold skulle medføre behov for å øke inntektene eller redusere kostnadene. Idrettslaget har også en kontantbeholdning som kan benyttes dersom det er nødvendig.

Kommunen har et generelt forbud mot å gi garantier som innebærer vesentlig økonomisk risiko. Det må derfor foretas en konkret risikovurdering basert på et økonomifaglig skjønn.

Gjennomgangen av søknaden fra TIL, samt tidligere erfaringer, viser at idrettslaget både har evne og vilje til å betjene sine forpliktelser.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen vil etter en helhetsvurdering tilrå at den omsøkte garanti for et lån på kr. 3 100 000 gis i tråd med forslag til vedtak.

Vedlegg:

Søknad TIL

Ekstraordinært årsmøte med referat (1)

Torvastad Idrettslag - tilsagnsbrev

Torvastad Idrettslag - nedbetalingsplan